

Den Haag

Pauline Krikke
Burgemeester

001

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de voorzitter van de Algemene Raadscommissie

Ons kenmerk

BSD/2018.58

RIS299683

Contactpersoon

Maayke Theeboom en Marjet de Jager

Dienst

Bestuursdienst

Afdeling

Directie Veiligheid

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

maayke.theeboom@denhaag.nl

Datum

4 juni 2018

Onderwerp

Evaluatie jaarwisseling 2017/2018

Geachte voorzitter,

De jaarwisseling is dit jaar in Den Haag gezellig en beheersbaar verlopen. Er hebben zich geen grote incidenten voorgedaan. Toch blijft de jaarwisseling een bijzondere en potentieel gevaarlijke nacht. De hulpdiensten hebben tijdens de jaarwisseling op volle toeren moeten draaien om kleinere incidenten en ongeregelde heden te bestrijden. De jaarwisseling vraagt elk jaar om een gedegen voorbereiding. Dankzij de forse inzet van de hulpdiensten, diverse gemeentelijke diensten, welzijnswork en natuurlijk de honderden vrijwilligers slagen we er steeds beter in om de jaarwisseling veilig en gezellig te laten verlopen. De hulpdiensten, andere professionals en de vele vrijwilligers die zich tijdens de jaarwisseling inzetten verdienen dan ook een groot compliment en onze volle steun.

Preventieve maatregelen

Elk jaar nemen we een breed scala aan maatregelen om schade te voorkomen. Ondergrondse containers en afvalbakken op kwetsbare locaties sluiten we tijdelijk af, op risico-locaties zetten we tijdelijk extra verlichting en/of cameratoezicht in en 4 parkeergarages bieden gratis of tegen een lage vergoeding een parkeerplek aan om auto's veilig te stallen. De burgemeester heeft 40 bestuursrechtelijke gebiedsverboden opgelegd aan overlastveroorzakers. De politie en het Openbaar Ministerie hebben fors ingezet op de opsporing van illegaal vuurwerk. In totaal is in de regio Den Haag 4.247 kilo illegaal vuurwerk in beslag genomen. Verder is in de gemeente Den Haag op 79 scholen vuurwerkvoorlichting gegeven en zijn er 10.000 kindervuurwerkbrillen uitgedeeld in de stad. De reactie van het college op de motie "vuurwerkverkopers stimuleren om vuurwerkbrillen en aansteeklonten aan te bieden", treft u bij deze evaluatie aan.

Deze maatregelen hebben effect gehad. De schade in de openbare ruimte is dit jaar gedaald van €422.427 in 2017 naar €358.637 in 2018. Ook het letsel door vuurwerk is afgenomen, al blijft elk letselgeval er één teveel. De ambulances zijn in Den Haag tijdens de jaarwisseling 11 keer voor meldingen van vuurwerkletsel uitgereden. De brandweer moest in Den Haag tijdens de jaarwisseling 333 keer uitrukken. Het betrof 18 keer een autobrand. Vorig jaar waren dat er 13.

	2007/ 2008	2008/ 2009	2009 /2010	2010 /2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014 /2015	2015/ 2016	2016 /2017	2017/ 2018
Vuurwerkslachtoffers Regio Den Haag	115	86	97	48	93	73	22	35	33	35	15

	2007/ 2008	2008 /2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Aantal autobranden Den Haag	109	52	23	32	47	28	38	22	12	13	18

Opvallend is de toename van het gebruik van vuurtonnen in de stad. In de Algemene Plaatselijke Verordening worden sfeervuren, zoals vuurkorven en terrashaarden, toegestaan. Het gebruik van een vuurton in de openbare ruimte valt onder de term "sfeervuren" zoals bedoeld in de APV en is vanuit die optiek tijdens de viering van de jaarwisseling dan ook toegestaan. Echter wil ik wel benadrukken dat het gebruik van sfeervuren in de openbare ruimte voor schade kan zorgen indien er geen voorzorgsmaatregelen getroffen zijn. Om die reden zal ik komend jaar actief communiceren over de voorzorgsmaatregelen die nodig zijn om schade te voorkomen.

Bewonersinitiatieven

Tientallen bewonersinitiatieven door de hele stad hebben zich ingezet in de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling. Honderden vrijwilligers organiseerden in hun wijk buurtbijeenkomsten, buurtsurveillances en activiteiten voor kinderen en jongeren. In het Centrum gingen dit jaar ruim 500 vrijwilligers de straat op. De samenwerking tussen de vrijwilligers, politie en gemeente verliep goed. De inzet van de vrijwilligers is onmisbaar voor een gezellig en veilig verloop van de jaarwisseling. Ik ben de vrijwilligers dan ook bijzonder dankbaar voor hun hulp.

Voor het eerst dit jaar kon in de regio Den Haag vuurwerkoverlast op de laatste drie dagen van het jaar via een privébericht op Facebook bij de politie worden gemeld. Het doel van het initiatief was om het melden van vuurwerkoverlast laagdrempeliger te maken. Het initiatief bleek een groot succes. Bewoners hebben 1.400 keer melding gemaakt van vuurwerkoverlast. De politie heeft de meldingen met voorrang behandeld, zodat snel kon worden gereageerd om de overlast te beëindigen.

Bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt

De afgelopen jaarwisseling waren er net als in de voorgaande jaren 23 door het college aangewezen vuurwerkvrije zones, waar de gemeente en de politie proactief toezicht houden en handhavend optreden tegen overtredingen. In deze gebieden hebben zich geen incidenten voorgedaan. De Partij voor de Dieren stelde schriftelijke vragen over de handhaving in de vuurwerkvrije zones (RIS298796).

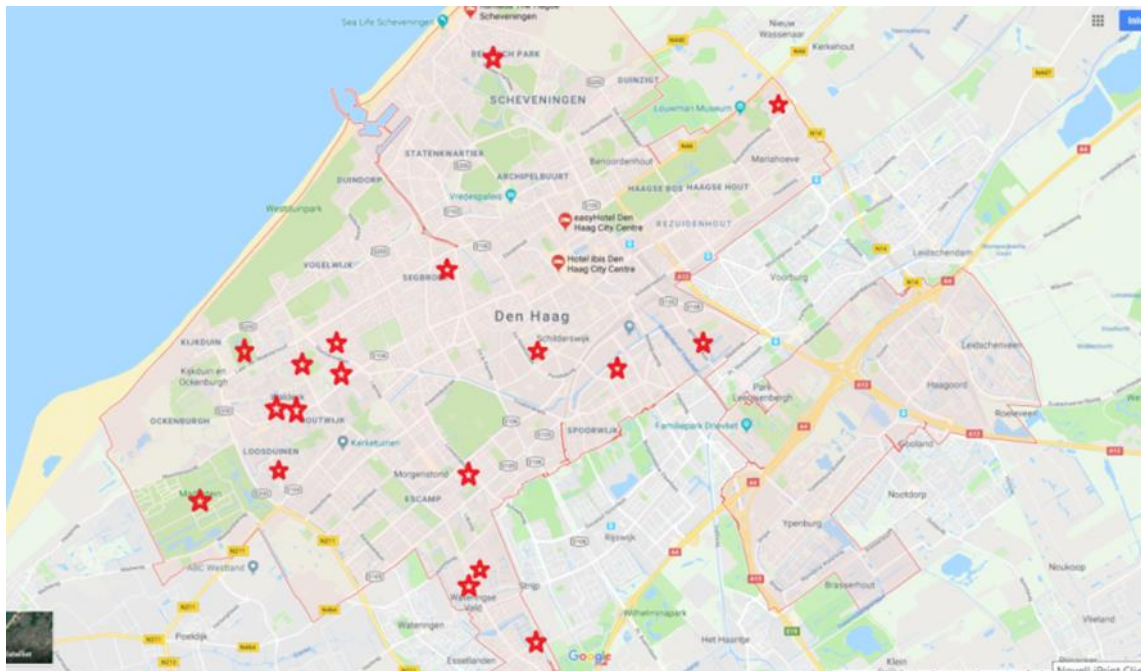
In de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling is de inzet van politie en gemeentelijke handhavers op veel locaties in de stad nodig. Hierbij trekt het proactief toezicht in de aangewezen vuurwerkvrije zones een stevige wissel op de handhavingscapaciteit van gemeente en politie, die niet onuitputtelijk is. Om die reden, maar ook om de jaarwisseling terug te geven aan de stad, hebben we de afgelopen jaarwisseling voor het eerst geëxperimenteerd met het bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt. Bewoners konden met elkaar afspraken maken om geen vuurwerk af te steken in hun straat, rondom een pleintje, speeltuin of aangrenzend aan een park. De insteek is dat bewoners zelf afspraken maken en er samen voor zorgen dat zoveel mogelijk mensen de afspraken naleven.

Afgezien van het beschikbaar stellen van borden om gebieden te markeren, hebben gemeente en politie geen ondersteunende of handhavende rol. We gaan uit van de kracht van de burger zelf.

De gemeente heeft uiteindelijk aan 18 bewonersinitiatieven borden beschikbaar gesteld. Deze initiatieven waren evenwichtig verspreid over de stad. Alle 18 initiatiefnemers die zich bij de gemeente hebben gemeld voor borden hebben we na de jaarwisseling gevraagd naar hun ervaringen. De reacties zijn over het geheel genomen positief.

Bij de initiatieven waar er wel nog vuurwerk werd afgestoken geven de initiatiefnemers aan dat dit mogelijk te maken heeft met het draagvlak binnen de straat. Tijdens de gesprekken in het nieuwe jaar bleek namelijk dat niet alle initiatiefnemers duidelijke afspraken hadden gemaakt met hun burens. Draagvlak is van belang om het initiatief te doen slagen.

De meeste initiatieven waren er in het stadsdeel Loosduinen (7). Rondom de parken Madesteijn, Meer en Bos, het vogeleiland aan de Louis Armstrongkade en het Melis Stokepark hebben bewoners zich verenigd en samen zorg gedragen voor het vuurwerkvrij houden van de parken. Voorbijgangers, zoals hondenbezitters, reageerden erg positief en de initiatiefnemers geven aan dat er beduidend minder tot zelfs geen vuurwerk werd afgestoken. In Transvaal hebben bewoners rondom een plein afspraken gemaakt over het niet afsteken van vuurwerk. Ondanks dat er toch nog wat vuurwerk afgestoken werd zijn de bewoners erg tevreden. De overlast was een stuk minder dan de jaren ervoor. In de wijk Marlot deden maar liefst drie straten mee aan het initiatief.

Overzicht 1: Bewonersinitiatieven vuurwerkvrije buurt tijdens de jaarwisseling 2017/2018

De Partij van de Arbeid heeft schriftelijke vragen gesteld over het verloop van het initiatief in de Thijssestraat (RIS 298810). In de Thijssestraat is tijdens de jaarwisseling relatief veel vuurwerk afgestoken. Het feit dat er toch vuurwerk is afgestoken wijst erop dat een aanzienlijk deel van de bewoners zich niet geïnteresseerd voelde aan het bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt. Dit bleek ook uit het persoonlijke gesprek met de initiatiefnemer wat begin van dit jaar gevoerd is. Desalniettemin betreurt ik dat sommige bewoners veel overlast hebben ervaren. Daarom zullen we in de voorbereidingen van de komende jaarwisseling bezien of er extra maatregelen getroffen moeten worden op deze locatie.

Gelet op de positieve ervaringen ben ik van plan om het experiment komend jaar voort te zetten en verder uit te breiden.

Vuurwerkshows

Door het onstuimige weer was het lang onzeker of de vuurwerkshows in de stad door konden gaan. Het KNMI gaf code geel af voor Zuid-Holland en voorspelde zware windstoten. Vlak voor middernacht werd duidelijk dat de wind in het centrum van de stad voldoende zou afnemen en dat de vuurwerkshow op de Hofvijver kon doorgaan. Er kwamen 15.000 toeschouwers op af. De vuurwerkshow op de Hofvijver was ook voor de eerste keer het decor voor het Nationaal Aftelmoment van de NOS. Dit leverde mooie beelden op van de Hofvijver met omliggende historische gebouwen en de sfeervolle ambiance waarin de Hagenaars met elkaar feestelijk het nieuwe jaar hebben ingeluid.

De vuurwerkshow in Laak kon door de zware storm helaas niet doorgaan. De burgemeester heeft de organisatie het teleurstellende nieuws persoonlijk verteld en de organisatie steun beloofd bij een nieuw initiatief. Ook de vuurwerkshow in Scheveningen kon vanwege de weersomstandigheden niet doorgaan.

De vuurwerkshows passen binnen de tijdsgeest en sluiten bovendien naadloos aan op de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid om op centrale punten evenementen te organiseren om vuurwerkoverlast en vuurwerkletsel zoveel mogelijk te voorkomen. Zoals gemeld in uw Commissie op 13 december 2017 hebben de vuurwerkshows in totaal € 190.000 gekost (Hofvijver € 120.000 en Laak € 70.000). De vuurwerkshow in Laak was een experimenteel bewonersinitiatief. Ik hecht grote waarde aan dergelijke initiatieven door en voor bewoners die in belangrijke mate bijdragen aan een veilig verloop van de jaarwisseling. In dit verband wijs ik er wel op dat gemeentelijke kosten om dergelijke initiatieven mogelijk te maken fors zijn. De financiering vond tot dusver plaats uit het door de gemeenteraad voor de afgelopen college periode beschikbaar gestelde veiligheidsfonds van 1, 2 miljoen per jaar. Dit fonds is met ingang van 2018 vervallen. De gemeenteraad moet nog beslissen of de komende vier jaar wederom een flexibel inzetbaar veiligheidsbudget beschikbaar wordt gesteld, zodat ook de komende collegeperiode snel kan worden ingespeeld op actuele veiligheidsproblemen in de stad. Als dat niet gebeurt dan moet naar alternatieve financiering worden gezocht voor een gemeentelijke bijdrage aan bewonersinitiatieven, die belangrijk zijn voor een veilig en gezellig verloop van de jaarwisseling.

Vreugdevuren

Ook dit jaar waren er weer vreugdevuren op Scheveningen en Duindorp. Duizenden mensen kwamen kijken naar het ontsteken van de imposante vuurwapels. Ik vind het van groot belang dat de mooie traditie van de vreugdevuren in Duindorp en op Scheveningen op een veilige en feestelijke wijze plaatsvindt. Hierover zijn we in de aanloop naar de jaarwisseling voortdurend in gesprek geweest met de omwonenden en de beide organisaties. Met de organisaties hebben we ook tijdens de opbouw en ontbranding van de vuurwapels intensief contact gehad om er voor te zorgen dat alles veilig en verantwoord zou verlopen. In goed overleg met de organisaties hebben we afgelopen jaar een onafhankelijk deskundige ingeschakeld om te bepalen welke bouwwijze moet worden gehanteerd en welk bouwvolume maximaal toelaatbaar is om alles veilig en verantwoord te laten verlopen. Dit luistert nauw, omdat de opbouw en het bouwvolume bepalend zijn voor de stabiliteit van de vuurwapels, de hittebelasting en de aan te houden veilige afstand ten opzichte van de toeschouwers en de aangrenzende bebouwing. Om die reden heeft de gemeente de beide organisaties aangesproken toen de opbouw niet helemaal volgens de veiligheidsvoorschriften verliep. De organisaties hebben toen de bouwwijze bijgesteld, zodat de veiligheid van toeschouwers en bewoners was gewaarborgd.

De afgelopen jaarwisseling heeft bevestigd dat we met de vuurstapels op Scheveningen- mede door de onvoorspelbaarheid van het weer - momenteel op het uiterste zitten van wat op een verantwoorde manier mogelijk is. Belangrijke randvoorwaarde is dat de organisatoren van de vuren zich strikt houden aan de veiligheidseisen en aan de aanwijzingen van de hulpdiensten en de gemeente. Dit wordt een belangrijk punt van bespreking bij de evaluatie en zal bij de voorbereidingen op de komende jaarwisseling weer prioriteit hebben. Een actueel aandachtspunt is dat het Noorderstrand momenteel afkalft en dus smaller wordt. Hierdoor kan het precair worden om de vereiste veilige afstand aan te houden tussen het vreugdevuur, de toeschouwers en de nabij gelegen bebouwing. De organisatoren van het vreugdevuur zijn hiervan op de hoogte en maken zich er zorgen over. De komende periode gaan we samen met de organisatie onderzoeken of het vreugdevuur op het Noorderstrand daar in de huidige omvang nog mogelijk is en welke alternatieven er zijn. Ik heb dit besproken met de organisatoren en ze gevraagd om mee te denken, zodat we met elkaar tot een werkbare oplossing kunnen komen.

Ook in Escamp en Laak waren er vreugdevuren georganiseerd door en voor de buurt. De sfeer bij deze vuren was net als bij de vreugdevuren op Scheveningen gezellig en feestelijk.

Geweld tegen hulpverleners

Er hebben zich in de regio Den Haag in totaal 14 incidenten voorgedaan waarbij sprake was van geweld tegen hulpverleners. De brandweer heeft één incident gemeld. Hiervoor is aangifte gedaan. De politie heeft 13 registraties en er is 9 maal een aanhouding verricht. Bij de GHOR zijn geen meldingen van geweld tegen hulpverleners geweest. In de Schilderswijk zijn vrijwilligers bekogeld met vuurwerk en is een cameraman van RTL het werken onmogelijk gemaakt. Geweld vind ik absoluut onacceptabel. In het bijzonder geweld tegen hulpverleners. Zij dragen er met hun geweldige inzet juist aan bij dat oud en nieuw goed en veilig kan verlopen. De opsporing en vervolging van de daders heeft terecht de hoogste prioriteit bij het Openbaar Ministerie en de politie. De minister van Justitie en Veiligheid heeft recent aangekondigd dat momenteel wordt gewerkt aan een “totaalpakket” maatregelen om de jaarwisseling veiliger te laten verlopen. Hierin zit ook het zwaarder straffen van geweld tegen hulpverleners en politie. Dat zijn allemaal nuttige en noodzakelijke maatregelen, maar de oplossing kan niet alleen worden gevonden in meer en hardere repressie. Minstens zo belangrijk is het vergroten van het bewustzijn en de betrokkenheid van burgers. Ook om die reden vind ik het hoopvol en hartverwarmend dat steeds meer Hagenaars zelf het initiatief nemen en de straat op gaan om hun bijdrage te leveren aan een gezellig en veilig verloop van de jaarwisseling.

Rapport Onderzoeksraad voor de Veiligheid

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft op verzoek van de burgemeesters van de vier grote steden onderzoek gedaan naar de vraag hoe de veiligheidsrisico's tijdens oud en nieuw kunnen worden beheerst en welke verbeteringen mogelijk zijn. Op 1 december 2017 heeft de Onderzoeksraad de resultaten van het onderzoek bekend gemaakt in het rapport “Veiligheidsrisico's jaarwisseling”. Het rapport geeft een scherp en compleet beeld van de veiligheidsrisico's bij de viering van de jaarwisseling en doet een aantal waardevolle aanbevelingen om tot structurele veiligheidsverbetering te komen.

De Onderzoeksraad beveelt gemeenten onder andere aan rond de jaarwisseling meer evenementen te organiseren en goed te kijken naar wat wel en niet werkt. Dat zijn zinnige aanbevelingen, waar we in Den Haag al volop mee bezig zijn. Zo hebben we inmiddels drie vuurwerkshows in Den Haag. Ook hebben we vuurwerkvrije zones rond ziekenhuizen en kinderboerderijen en experimenteren we met het bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt. Verder zorgen we er voor dat elk jaar vuurwerkvoorlichting op de scholen wordt gegeven en verstreken we op ruime schaal vuurwerkbrillen voor kinderen.

De meest in het oog springende aanbeveling is om een verbod te stellen op knalvuurwerk en vuurpijlen. Deze categorieën consumentenvuurwerk maken in de praktijk de grootste inbreuk op de veiligheid, omdat deze letsel (vuurpijlen) en overlast (knalvuurwerk) veroorzaken.

Ik heb het rapport mede namens de burgemeesters van de andere G4 gemeenten bij de minister van Justitie en Veiligheid onder de aandacht gebracht. Daarover heb ik de gemeenteraad op 16 februari jl. met een raadsmededeling (RIS 299134) geïnformeerd. In mijn brief aan de minister heb ik onder meer aangegeven dat de G4 burgemeesters van mening zijn dat de tijdgeest inmiddels rijp lijkt om een verbod op de verkoop en het afsteken van risicovol consumentenvuurwerk serieus te overwegen. Daarbij heb ik er op gewezen dat de discussie daarover op landelijk niveau dient plaats te vinden, omdat een dergelijk verbod alleen effectief kan zijn als het landelijk wordt ingevoerd.

Mede met het oog op de voorbereidingen op de komende jaarwisseling, heb ik de minister verzocht om te bevorderen dat de besluitvorming over een mogelijk landelijk verbod voor de meest risicovolle typen consumenten vuurwerk spoedig verloopt, zodat op tijd bekend is welke regels komende jaarwisseling gelden voor de verkoop en het afsteken van vuurwerk. De voorbereidingen op de jaarwisseling starten in Den Haag en in veel andere gemeenten al in de zomerperiode. Dat is nodig om lokaal een stevige basis te leggen voor een veilig en gezellig verloop van de jaarwisseling. De minister heeft recent laten weten, dat hij er naar streeft om voor de zomer een “totaalpakket” maatregelen ter bevordering van een veilig verloop van de jaarwisseling te presenteren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Pauline Krikke